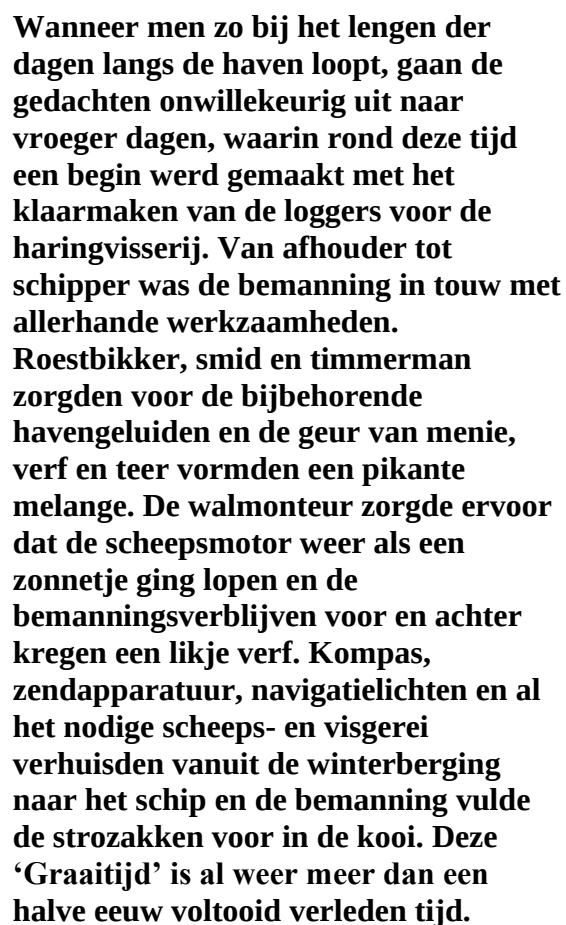

Praairapport SCH 236 Noordster

Praaibericht No. 20 – april 2021

Waarde Vrienden, Vrijwilligers en Leden van het Comité van Aanbeveling

Graaitijd 1968 (Haaqsche Courant 17 mei 1968.

Maar op onze Noordster wordt er doorgewerkt om (ook) dit stukje historie levend te houden. Wegens de voortdurende coronabeperkingen kan weliswaar de Graaiploeg helaas nog niet aan de slag, maar met de professionele inzet van de firma Boeg maken we toch voortgang. Zo is er verder gewerkt aan de brug. Na het plaatsen van de pijp, die inmiddels is geschilderd in de rederskleuren zwart met witte band, is de snijbrander gezet in de zijwanden van de schippershut. Aan de beide zijkanten zijn de twee grote ramen vervangen door één raam naar origineel rechthoekig model en met de oorspronkelijke afmetingen.

Richtingzoeker met hekwerk op de brug

De schippershut in de brug is helemaal leeg gemaakt om opnieuw te worden ingericht met o.a. kooi, kaartentafel, zend- en ontvanginginstallatie, scheepsklok en andere apparatuur naar de tijd van toen. Bovenop de brug is de richtingzoeker geplaatst, d.i. een draaibare antenne van een radiopeiltoestel in de vorm van een ring die de signalen opving die door een radiopeilstation werden uitgezonden. Met behulp van deze vanuit de schippershut bedienbare antenne kon de schipper de positie van het schip bepalen. Het Global Positioning System (GPS) waarmee men dankzij de satelliet in een oogopslag kan zien waar men zich bevindt, moest nog (in 1967) worden uitgevonden. Rondom de richtingzoeker stond een hekje om valpartijen te voorkomen: ook dat staat er nu weer.

Richtingzoeker met onderaan vanuit de brug bedienbare gedeelte.

Benedendecks werd in het vooronder de tafel geplaatst. Hierdoor kan men zich een goed beeld vormen hoe de bemanning zich in de toch al krappe ruimte moest behelpen met een klein bemeten tafelblad. In het voormalige tonnen- en visruim - de toekomstige expositie- en publieksruimte - is aan stuurboord een zgn. 'viskee(t)' op ware grootte nagebouwd. Hier zal men kunnen zien hoe de vangst tussen het ijs werd bewaard in door planken - zgn. 'keiplanken' of op z'n Schevenings: 'laene'- van elkaar gescheiden smalle ruimten waarin het visruim was onderverdeeld.

Tafel in het vooronder

De viskee(t) werd gemaakt door Damian van Houten, die als leerling BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) in dienst is bij Boeg.

BBL'er Damian van Houten bij zijn viskee(t) in opbouw

De viskee(t) voltooid

Tier voor zeevaste opslag van de kantjes

Er tegenover aan bakboord zijn de stellingen gereed waartussen een aantal haringtonnen in langs-scheepse richting boven op elkaar komt te liggen, opdat de bezoeker

kan zien hoe de kantjes haring zeevast in het ruim werden opgeborgen.

De afstand tussen de staanders is net iets groter dan de breedte van een harington en dit dwarsscheepse compartiment werd een 'tier' genoemd.

Tussen vloer en plafond van de museale ruimte zijn de ophangsystemen geplaatst, waaraan de vitrinekasten met daarin scheeps- en visgerei worden bevestigd. De kasten zijn haaks op de scheepswand geprojecteerd, maar kunnen naar de zijkant worden toegedraaid zodat de ruimte voor een publieksevenement desgewenst kan worden vergroot.

Ophangstelsel voor museumvitrine

Zo krijgt de opzet en inrichting van de museale ruimte geleidelijk gestalte naar het ontwerp dat Christian Bal - lid van de Graaiploeg en Museale Commissie - heeft vervaardigd (zie daarover Praaibericht No. 15 uit april vorig jaar). Binnen de geplande museale ruimte (zie bijlage) zijn kombuis, toegangstrap, tier en viskee(t) gereed. De bouw van de vitrines wordt binnenkort ter hand genomen. In het concept ziet men aan beide wanden draaibare vitrines geprojecteerd en ook panelen waarop teksten en afbeeldingen komen over o.a. de vleet- en trawlvisserij, de geschiedenis van de Noordster en het leven aan boord. Op het beeldscherm gaan historische opnamen worden vertoond en er wordt gebruik gemaakt van audiovisuele middelen waarmee de bezoeker zelf actief kan zijn zoals met behulp van een *touchscreen* de visgronden op de Noordzee opzoeken of het bekijken van een visserijfilm in een harington... En dit is slechts een greep – er zal veel aan boord zijn te zien en te beleven...

Diverse afbeeldingen museale ruimte uit conceptboek (Christian Bal)

Intussen ligt onze Noordster niet onopgemerkt aan de kant. In maart werd twee keer medewerking verleend aan een filmopname. De eerste was bestemd voor een quiz die onder de bewoners van verzorgingstehuizen op Scheveningen over (de geschiedenis van) Scheveningen wordt gehouden. Op de Noordster ging het vanzelfsprekend om een kennisvraag over de aanleg van de tweede haven: wanneer werd die geopend? Kort daarna was er een filmopname voor één van de digitale *diensten aan zee* die door de Bethelkerk

worden georganiseerd en die op zondag 11 april om 17.00 uur werd uitgezonden. (Voor terugkijken: www.bethelkerkscheveningen.nl/uitzendingen of op www.sch236.nl onder praaiberichten en 'ander nieuws').

Predikant ds. J. (Koos) Staat uit Andijk klom met organist Sander van Marion en filmer Gert-Jan van den Ende aan boord en hield op verschillende plekken een verhaal over uitdrukkingen die verband houden met onze maritieme cultuur, in het bijzonder de visserij. De kooi in het vooronder, het stuurrad op de brug en het nummer op de boeg bleken filmgenieke plekken voor het prediken der zeemanswijsheden.

Ds. Staat op de brug

Het doet deugd om te zien dat de Noordster zich uitstekend leent voor mooie opnamen en het vormt het bewijs dat er indachtig Prediker (I:9) niets nieuws is onder de zon: zeventig jaar geleden vormde de Noordster al het slingerende toneel voor de indrukwekkende documentaire uit 1951 't Schot is te boord!...

Hopelijk klinkt dit laatste binnenkort voor de Graaiploeg van de Noordster, die popelt om de werkzaamheden op korte termijn weer in volle vaart te hervatten. Want met het door corona gedwongen stilzitten komt er naar oud-Schevenings vissersgezegde 'Gien want in de bak!'

Een hartelijke Noordstergroet vanaf brug en bestuurstafel van de 236!

Mr Henk Grootveld, voorzitter Stichting SCH-236 Noordster terug op Scheveningen

Bijlage: Overzicht concept plattegrond museale ruimte

